

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se trimitt.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
MURURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nur. Augenthaler & Emerico Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garandată pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 2-a a secției 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în 2-4-6-8-10
Abonamente pentru Anul Ungaric
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
cele postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un asem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 48.

Brașov, Sâmbătă 28 Februarie (12 Martie).

1904.

Noua isbândă a Koșuthismului.

S'a petrecut ieri în camera un-
gară ceva neașteptat, cu toate aceste
înse ceva, ce n'a putut surprinde pe
nici un cunoscător al împrejurărilor
și al situațiunii parlamentare un-
gare.

Nu s'aștepta nimeni, ca tocmai
în momentul când, după cele ce
s'au petrecut în zilele ultime, acțiune,
inițiată de ministru-președinte
Tisza cu scop de a modifica regu-
lamentul camerei, ajunsese la un
punct decisiv, camera hotărînd cu
majoritate de 131 voturi de a se
pune la ordinea zile propunerea lui
Tisza privitoare la acea modificare,
nu s'aștepta nimeni, dîcem, ca după
acest vot, care a fost însoțit de de-
clararea primului ministru, că re-
trage toate proiectele de lege, ce le-a
depus pe biroul camerei, să se im-
biie din parte opozițională guvern-
ului pacea și acesta să se grăbescă
a o primi cu amîndouă mâinile.

S'a întemplat acest lucru fără
de a produce vre-o senzațiune deo-
sebită, deore-ce condițiunea păcii
n'a fost, decât aceea, despre care
s'a vorbit prea de multe-ori de un
an și mai bine încôce: opozițiunea
să înceteze cu obstrucțiunea lăsând
eș se voteze proiectele relative la
recruții.

Acest rezultat l'ar fi putut do-
bindi încă c'un an înainte guvernul
Szell, decă, cum i s'a cerut atunci
de cătră opozițiune, ar fi retras pro-
iectele militare cu contingentul ur-
cat și ar fi rămas pe lângă contin-
gentul cel vechi, cum a făcut mai
în urmă Khuen-Hedervary și cum a
rămas până aji.

E vorba deci și aji numai de
votarea vechiului contingent de re-
cruți pe anul 1903. Partidele și frac-
țiunile opoziționale au promis că-l
vor vota, decă Tisza va retrage pro-
punerea sa de modificare a regula-
mentului camerei.

Partea leului la pacea acésta o
are tot opozițiunea, căci ea nu dă
decât ceea ce nu mai putea să re-
fuse. Bine scim, că, decă Tisza nu venia
cu reforma regulamentului camerei,
până aji proiectele de recruți erau
și așa primite, căci s'au fost ținut
deja și vorbirile de încheiere. Dér
Tisza a făcut pe lume să credă, că
el vrea să facă odată pentru tot-
deuna rënduieia în țară și vrea să
asigure parlamentarismul unguresc
pentru toate timpurile, a început a
amenința cu una cu alta și a de-
teptă credința, că vrea să trecă cu
majoritatea lui liberală prin foc și
apă pentru a scăpa națiunea și țera.

Vine însă bătrânul kossuthist
Thaly și cu lacrimi în ochi vorbește
de suferințele rezerviștilor și a fami-
liilor, — cari acum trebuie să în-
locuiescă pe recruții nevotați și deci
încă nerecrutați pe 1903, și de odată
încep a lăcrima obstrucțiunii de
tot soiul, ér guvernamentalii stau
să inebunescă de bucurie, că scapă
de lupta, la care îi angajase șeful
lor Tisza prin propunerea sa.

Opozițiunea a câștigat, căci a
scăpat ca prin farmec de ori-ce mo-
dificare a regulamentului camerei, a
câștigat și partidul guvernului, căci
a scăpat de-o luptă, în care prea
ușor putea să-și frângă gâtul cu șef
cu tot.

Etă prin urmare cum își trage
socotela fie-care partid, ér popora-
țiunea țerii, care suferă de mult,
suferă greu și amar, suferă nu nu-
mai din cauza rezerviștilor chemați
în mod extraordinar la ôste, ci din
causa a o sută și o mie de neaj-
unsuri și miserii, ce o năpădesc,
încă să se bucură, să facă o față
fericită, că cei din dietă s'au im-
păcat, că liberalii Tiszaiști și-au dat
erăși mâna cu liberalii Kossuthiști
și că patria a fost salvată!

Đicala dîce „La tómnă se nu-
mără bobocii“. Vom vedé, ce va
mai eși și din acésta împăcare, prin

care de-ocamdată s'a curmat ob-
strucțiunea, care și așa nu mai putea
dura mult timp.

Tisza și guvernul s'eu n'a eșit
mai tare din acésta împăcare. Din
contră s'a dovedit, că scie face
gură mare cu „mâna tare“ ce-o tot
arată de departe, dér, când s'apro-
pie decisiunea, pierde curagiul și se
retrage dinaintea luptei decisive.

Decă contelui Tisza nu i-a fost
decât de votarea legii recruților,
atunci de ce a mai umblat să mo-
difice regulamentul camerei, când
desbaterea asupra acestei legi era
deja aprópe terminată și votarea ei
nu se mai putea împiedeca?

Brașov, 27 Februarie v.

Ședința „Reichsrath“-ului de la
9 Martie a fost fórté sgomotósă. Ministrul
președinte Koerber a răspuns la inter-
pelațiunea în afacerea demonstrațiilor din
Praga. El a fost mereu întrerupt de de-
putații cehi Choc, Klofac și Bawa, așa în-
cât fu silit să-și întrerupă răspunsul. Cehii
au demonstrat formal contra lui Koerber.

Intilnire de monarhi. Din Roma
se anunță, că împératul Wilhelm va avé
o intilnire cu regele Victor Emanuel la
Messina. Điua intilnirii nu s'a stabilit încă,
probabil însă, că va fi điua de 25 Martie.

Invoiala cu guvernul, incetarea obstrucțiunii.

(Scirile mai noué sosite aji.)

În ședința de Joi a dietei s'a întim-
plat o întorsătură neașteptată senzațională.

După-ce s'a votat asupra motiunii
de a se pune la ordinea zilei propunerea
ministrului președinte Tisza privitoare la
modificarea regulamentului camerei și după
ce președintele a anunțat, că motiunea a
fost primită cu mare majoritate, deputatul
ugronist Hollo a întreat pe ministrul pre-
ședinte, decă retrage s'eu nu proiectele de
legi depuse pe biroul Camerei?

Tisza, în numele întregului guvern
a declarat, că retrage toate proiectele.

Lengyel Zoltan luând cuvântul și
arătând, că ori-care deputat are dreptul
de a primi de al s'eu un proiect retras,
declară, că primesce de al s'eu proiectul
contingentului de recruți pe 1903 și cere
continuarea desbaterei. La desbaterea pe
paragrafi va propune: serviciul de doi
ani, reducerea contingentului și comanda
maghiară.

Thaly Kalman ia cuvântul și relevă
suferințele soldaților reținuți sub stég și
ale rezerviștilor suplitori, precum și ma-
rele pericole ce-l involvă propunerea de mo-
dificare a regulamentului, prezentată de
Tisza.

Rógă pe contele Tisza să cruțe „na-
țiunea“ de o luptă mare și fatală și rógă
și opoziția să nu împiedece votarea recru-
ților pe 1903, decă în schimb ministrul
președinte își va retrage propunerea ce pe-
riclităză constituțiunea.

Contele Tisza se ridică imediat și
declară, că decă va primi garanții din
toate părțile camerei cu privire la neim-
pedarea votării proiectului de recruți pe
1903, e gata a-și retrage propunerea
de modificare a regulamentului ca-
merei.

Bucurie mare în tabăra guvernamen-
talilor și a kossuthiștilor. Thaly merge la
Tisza și-i stringe mâna.

Președintele suspendă ședința. După
redeschidere, G. Ugron ia cuvântul și
după-ce spune, că opoziția combatantă și-a
împlinit consciențios problema până acum,
când mijlocele și forțele ei s'au cam epui-
sat în desbaterea proiectului de recruți
pe 1903, — în fața noiei întorsături a si-
tuațiunii, el și amicii săi de principii de-
clară, că în schimb președintele pro-
punerei ministrului președinte, nu vor pune
piedeci în calea votării contingentului de
recruți pe anul trecut.

Contele Aladar Zichy, în numele
partidului popular, și Szentivanyi în nu-
mele disidenților, fac declarațiuni identice.

Acum ia din nou cuvântul contele
Tisza și face din nou declarațiunea, că re-
trage propunerea sa privitoare la modifica-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Poetul.

...Intri grăbit în odaie, trântesci ușa
după tine, candela de la icónă se stinge
și icóna nu se mai vede... Așa s'a stins
iubirea lui dintăi! Și-apoi... întuneric...

Au venit gândurile să-i ție de urf și
lingușitoare și-au întins aripile pe obrazii
lui de copil. Dér singurătatea nu l'a înspăi-
mântat, el n'a plâns..., din potrivă, a înce-
put să cânte. A cântat ani încăldit de
momentul, cât a zărit icóna. A cântat fru-
mos..., și-a cântat iubirea cu o notă de
melancolie înduioșătoare.

Dér vremea!.. ce nu face vremea?

Intr'o đii i-s'a întors sufletul trist de
pe drumuri și i-a spus: „N'am mai găsit
mormântul iubirei tale, nici florile de pe
el nu le-am mai găsit..., e numai iarbă...
iarbă... Și-atunci poetul a plecat în lume.

S'a așezat într'un oraș mare. S'a a-
runcat în virtejul lui, cu hotărîrea luntra-
șului, care-și asvirle lopețile pe valuri.

La început..., ce n'a făcut la'nceput?
A gustat din toate plăcerile posibile. Cu-
rînd însă s'a scărbit de toate și teatrul sin-
gur i-a mai rămas loc de adăpost pentru
sufletul lui delicat. Aci se simția bine și...
aci i-a fost nenorocirea.

Scrisese o dramă, cea dintăi lucrare
de felul acesta, și de atunci numele lui
era sərbătorit. S'a împrietenit cu artiștii,
a intrat în intimitate cu ei și... pe nesim-
țite s'a trezit robul unor ochi negri și
dulci ca pécutul. I-se părea, că stăpânesce
lumea și s'a lăsat în dragostea asta cu tot
focul unui suflet tîner.

Dér — vecinicul „dér“, care se înalță
ca o stavila între ceea-ce puté să fie și
ceea-ce este. — Vremea trecea... primă-
vara din jurul iubitei lui era frumoasă...,
dér vremea trecea; florile se scuturau și
el nu băga de sémă.

Avuse nenorocul să dea peste o femeie
ușoră. Cupa pe care ț-o întind astfel de
femei, e plină de-asupra cu nectar, de-asu-
pra..., ér până la fund cu venin. Nectarul,
pe care l'a bătut bietul poet, a fost așa de
dulce, încât n'a simțit imediat amarul ve-

ninului... și când l'a simțit, era târziu;
băuse cupa întrégă.

Pe urmă?... Aji vădut înfățișarea
ómenilor, cărora le-a ars casa cu tot avu-
tul lor? I-ați vădut cu ce ochi se uită la
rămășițele arse, acoperite de cenușe?

Așa, rămăsese.

Când îl vedeai trecénd pe stradă,
îți făcea impresia unui om, care se plimbă
printre ruinele lumii..., o lume, care fu-
sese a lui. S'a dus tot... s'a prăbușit.

Părea bătrân, cu toate că era tîner, și
de multe ori, când sta dus pe gânduri,
simția cum sufletul lui își ia rămas bun
de la tinerete.

Și așa..., au trecut vre-o trei ani, fără
prietenii, fără iubire... Nu-i mai rămăsese
decât munca, cu care cerca să-și tămă-
duiescă sufletul. Đile întregi stetea în
casă și la două-spre-dece, când se întor-
ceau copiii de la școlă, se uita la ei, la
jocurile lor, și o înseninare ușoră părea
că i-se lasă pe viața-i înopțată. Singura
mângăere. Și đilele treceau una ca și cea-
laltă.

Dér nu era strein. Cunoscea pe totă
lumea de pe strada lui. Să vedeți cum.

Coconița Tuica, îi recomandase pe
totă lumea. Coconița Tuica era gazda lui
și era de vre-o opt-deci de ani, voinică
încă și bună de gură. Când n'avea ce
face — și mai întot-deuna n'avea ce face
— și când era vremea mai înăsprită, de
nu se putea duce pe la vecini, petrecea
la el în odaie. Și-apoi ține-te; fi lua pe
rînd și dai... și dai... și n'o mai isprăvia.
Și scia până și ce a avut omul la masă.
Apoi îi spunea, că fata cutare i-a trimis
prin ea complimente... „aia ochescică... o
cunosci, nu-i așa?“

Poetul dădea din oap, — o cunoscea
după recomandațiile fără sfirșit ale coco-
niței — și în sfirșit era înconjurat de cu-
noscuți și 'ncă vechi și... n'avea de ce se
plînge. Câte-odată, când era mai vesel, o
întimpina pe coconița Tuica din prag cu
vorbele: „Ei, ce mai face cocóna Nasta-
sia? Nu și-a mai bătut cășelul?“

Vedeți?... ajunsese să cunoscă și cele
mai subtile intimități ale caselor.

* * *

rea regulamentului camerei, tot-dată însă revocă declarația ce o făcuse mai înainte cu privire la retragerea proiectelor depuse pe biroul camerei.

Cu acesta ședința s'a închis în mijlocul unei mari însuflețiri.

Literatură și știință.

Sistematizarea ortografică a limbii române

de
Nic. Densușianu.

(Urmare.)

„4. Deosebirea nuanței de pronunțare „a lui s cu z în mijlocul și la terminarea cuvintelor nu se însemnează, aflându-se numai în câte-va cuvinte noi primite, și prin urmare nici s nu se duplică în mijlocul cuvintelor, acolo, unde rămâne s după natura lui. Vom scrie dar, rosă, francesă, sintesă, nasal, nasul, frumosul, etc.“

Z ca semn grafic a fost o literă străină în alfabetul latin.

După cum scrie episcopul Isidor din Sevilla, Romanii împrumutase pe z de la Greci. Însă până în timpul lui August ei nu se servise de această literă, ci în loc de z puneau două s.

Noi vom scrie așa dar cu s: apovisionare, avis, căsarmă, estensiune, garnisonă, isbândă, museu, musică, pozițiune, rezervă, vizită, deslegare, dispozițiune, precum și toate cele compuse cu des și dis, de orice toate aceste cuvinte au un s, er nu z originar.)

Academia mărginește, după cum vedem, această regulă de ortografie numai la nuanța de pronunțare a lui s ca z în mijlocul și la terminarea cuvintelor.

Se presintă însă chestiunea, cum se scriem atunci, când deosebirea nuanței de pronunțare a lui s ca z există la începutul cuvintelor.

În această privință vom reproduce aici cuvintele eruditului Petru Maior.

Densul scrie:

„Păzesc-te însă să scrii cu z de câte ori se aude în pronunță sunetul z, fiindcă s înainte de b, d, g, l, m, n, r, v, se pronunță ca z, și vei face un păcat mare în contra ortografiei, dacă în loc de s vei usurpa pe z, d. e.: sbóră, (volat), sdrântos (lacer), sgară (scoria), deslegat (solutus), pismă (invidia), desnodat (enodatus), desrădăcinat (eradicatus), svéntat (exiccatus), cari nici într'un cas nu sunt de a se scrie zbóră, zgară, după cum de comun scriu ast-fel aceia, cari nu cunosc regulile ortografiei. Tot ast-fel pronunță

1) Isidori Etymologiarum lib. I. c. 4. 15: A Graecis autem literas duas mutuavit Latinitas, y et z propter nomina scilicet Graeca, et haec apud Romanos usque ad Augusti tempus non scribebantur, sed pro z duas s ponebant, ut hilarissat; pro y vero i scribebant.

și scriu Italianii litera s înainte de consoanțele amintite mai sus, d. e. sba-glio, sdegno, sgomentare, slegare etc.“

„5. Consonanța dublă x, păstrată în alfabetul latin din vechiul alfabet campan, o putem primi și noi ca o înlesnire grafică pentru împreunarea lui c și s în neologisme și în nume proprii: xilografică, lexicon, Xenocrat, Alexandru.“

„Se lasă însă latitudine a se scrie expedițiune și expedițiune, exemplu și exemplu, după cum vrea să pronunțe scriitorul.“

Sunetul x, s'eu combinarea consoanțelor cs și gs, nu există în limba română.³⁾

Petru Maior scrie:

„În ce privește litera x, acesta deși se află în cărțile bisericesti, cele traduse din grecesce și tipărite cu litere cirilice, însă ea nu este o literă românească, ci în locul ei Românii se folosesc în pronunță și în scris de litera s. De exemplu: Sandu (Alexander), esire (exire), frasin (fraxinus). De altmintește această literă atât de mult se opune naturii limbii române, în cât tinerii romani, ce învătă limba latină, numai cu mare greutate se pot deprinde să o pronunțe. Din care cauză noi am și eliminat cu totul această literă din numărul literelor.“

În limba latină litera x încă s'a introdus numai târziu, din care cauză ea s'a adăsat la finele alfabetului. Quintilian scrie: „cea din urmă literă a noastră este x, de care ne-am fi putut lipsi, dacă nu am fi căutat'o anume.“⁴⁾

Întru adevăr noi aflăm în limba latină mai multe urme, în cari s'a păstrat până târziu s în loc de x, cum sunt sestans și sextans, mistura și mixtura, sestilis și sextilis, Sestius și Sextius, Esquiliae și Exquiliae. O probă, că în timpurile mai vechi Latini întrebuntau pe s în locul lui x.

În principiu nici Academia nu recunoșce literă x o valoare ortografică și o admite numai facultativ, „ca o înlesnire grafică pentru împreunarea lui c și s“ (adecă ca un semn stenografic) pentru neologisme și în numele proprii.

În ce privește însă cuvintele compuse cu ex, Academia lasă latitudine de a se scrie: expedițiune și expedițiune, exemplu și exemplu, cu x s'eu cu s, după cum vrea să pronunțe scriitorul.

Ne întrebăm însă, care din aceste două forme, cu ex s'eu cu es, este mai corectă, și care este mai de preferit în

3) Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum. Buda. 1825, pag. 48.

4) x din cuvintele latine a trecut în limba română de regulă în s. d. e. osie (axis), dixi (dixi), duși (dux), spun (expono), s'eu în ps, d. e. copsă (coxa), supse (suxit).

5) Quintiliani Oratoriae Institutionis lib. I 4: nostrorum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quaesivissemus.

vorbire și în scriere. Orientarea în această privință nu e dificilă. Să nu perdem din vedere, că x este combinațiune aspră de consonante (cs s'eu gs), cu totul contrară spiritului celui dulce al limbii române. Nu există un singur cuvânt, în care poporul român să aibă sunetul x. Din cele două forme facultative, este de preferit scrierea cu s în loc de x. De exemplu: esamen, expedițiune, excursiune, estras, espozițiune, esprimare, esterior, etc.⁵⁾ Italianii încă nu se folosesc de această literă. În loc de x, ei scriu doi s, s'eu unul singur; esame, expedițiune, esempio și esempio, etc.“

(Va urma.)

De la congregația de instalare.

Brașov, 27 Febr. v.

Continuăm astăzi cu raportul despre cele ce s'au petrecut și vorbit în congregațiunea de Miercuri, în care s'a făcut instalarea noului fișpan al comitatului Brașov.

Merită să cunoșcem cuprinsul vorbirii ce a adresat'o d-l vice-șpan Dr. Jekel noului fișpan, după-ce acesta și-a ocupat locul în sala adunării.

D-l Dr. F. Jekel salută pe noul fișpan în numele congregațiunii și a corpului funcționarilor comitatului Brașov. Acest loc — duse d-sa — este istoric, căci orașul liber regesc Brașov, fostul district al Brașovului și comitatul Brașov dela 1876 încă au exercitat drepturi autonome. Aici au fost instalați patru fișpani (la 1876, 1882, 1890 și 1901). Brașovul e predestinat a deveni un emporiu economic și cultural, și ne bucurăm, că d din loc competent se spune, că administrațiunea comitatului nu e rea și că comunele sunt pe calea înaintării. Brașovul, oraș liber regesc, și singuraticele cercuri și comune ale comitatului, s'au smuls din cătușile vechiului sistem administrativ, merg pe calea înaintării și nisuesc a introduce pe întreaga linie succesele administrațiunii moderne. Brașovul și împrejurimea lui are de mult comerț și industrie și suntem convingși, că Ilustrata Văstră, a cărei numire la acest post am întâmpinat'o cu simpatie și bucurie, va pune la inimă interesele economice și culturale ale acestui comitat, căci comitatul Brașov e predestinat spre progres economic și cultural.

Continuând, d-l Dr. Jekel dăce:

Funcționarii comitatului și orașului Brașov și primăriile comunale nisuesc a progresa și lucra conform principiilor și spiritului ce li-l'au pus înainte ca stea conducători un Kautz, un Stein și un Gneist. Vom face tot, în a sprijini cu succes pe Ilustr. Văstră, pe guvern și comisiunea administrativă în năsuințele lor spre bună starea patriei și a comitatului. Corpul funcționarilor comitatului e crescut cu poporațiunea lui. Mare parte din

5) Cuvintele text, context, fix, sufix, prefix, fixă, flux, reflux, taxă, se vor pute considera ca neologisme neasimilate.

acești funcționari servesc acest comitat încă de pe când el s'a format din vechiul district al Brașovului. Eu însu-mi servesc de 10 ani acest comitat ca viceșpan. Bucuriile și durerile lui sunt și ale corpului funcționarilor, și e firesc, ca noi cu deplin devotament și cu dragoste reciprocă să servim patria și comitatul.

Acest ținut este locuit de cetățeni de diverse limbi; poporațiunea merită să fie sprijinită de Ilustr. Văstră. Vrednic de sprijinire este elementul maghiar; vrednic este și elementul săsesc, care a pus în acest comitat piatra fundamentală a culturii, și pădurea străveche, care era asilul urșilor, a prefăcut'o prin sirguintă vatră de locuit. Vrednic de sprijinire este elementul român, care progresază așa de frumos pe căile culturii.

Cetățenii locuitori aici și-au ales pe terenul de luptă politică căi diferite pentru validitatea sentimentelor patriotice. Însă în fidelitatea față de scumpa noastră patrie, în munca folositoare și în garantarea viitorului comitatului, toți cetățenii acestui comitat, fără deosebire de confesiune și naționalitate, ne vom întâlni totdeauna uniți și în armonie. Poporațiunea băștinașă a comitatului este sirguincioasă, muncitoare, păstrătoare și se însuflețesc de scopurile patriotice și ideale.

Doresc, ca să succedă Ilustr. Văstră a realiza, spori și susține armonia și pacea între cetățeni, a înlătura neînțelegerile, a împrăscia îndoelile și a mijloci și ajunge, ca atât în sala de dezbateri, cât și afară în viața singuratică cetățen și membru să vadă în séménul s'eu pe fratele și tovarășul lui de muncă, umăr la umăr să lucrăm cu puteri unite spre fericirea scumpei noastre patrii și spre asigurarea intereselor frumosului nostru comitat.

D-l Dr. Jekel dăce, că prin procedere dreaptă și echitabilă, d-l fișpan va câștiga iubirea și încrederea locuitorilor și pe factorii normativi îi va uni spre lucrare comună, și urând spor activității noului fișpan, l'rogă a primi felicitările și espreșiunea sincerei stime din partea congregațiunii și a corpului funcționarilor comitatului.

După acesta d-l protonotar Stefan Panczel a cetit rescriptul ministrului de interne, prin care poporațiunii comitatului i-se aduce la cunoștință numirea d-lui Dr. George Székely ca fișpan, er acesta a depus jurământul și și-a ținut discursul-program, pe care cetitorii noștri îl cunosc din numărul de eri al fôiei noastre. Despre vorbirile, ce au urmat, vom face amintire mâne.

SCIRILE DILEI.

— 27 Februarie v.

Demonstrații antigermane în Praga.

În zilele trecute au avut loc în Praga mari demonstrații antigermane, aranjate de studenții și lucrătorii cehi contra studenților germani, cari purtau colerile lor naționale. Studenții germani au fost amenințați cu bastoane, încât au fost necesitați a se retrage, la provocarea organelor polițienesci, în localul cafenelei și a „Casinei germane“. Peste 20 de persoane au fost arestate. În afacerea acestor demonstrații, cari amenință să se repete, se va face o interpelație în camera austriacă.

Societatea geografică română.

Publicăm în următoarele programa lucrărilor acestei societăți, ale cărei ședințe vor fi prezidate de Maiestatea Sa regele Carol: Sâmbătă, 28 Februarie 1904, ora 8 jum. s'era: Raportul anual al d-lui secretar-general George I. Lahovari — d-l B. G. Assan: „O jumătate de secol de la introducerea mașinei cu vapor în industria română de oătră G. Assan“ d-l Dr. I. Cantacuzino: „Ciurma — epidemiologie și profilaxie internațională“. Duminecă, 29 Februarie 1904 ora 8 jum. s'era. — D-l C. R. Mircea: „Geografia economică a văii Prahova“ — D-l Alex. C. Sturdza: „Țera românească nu aparține Peninsulei balcanice propriu duse, nici ca pământ, nici ca neam, nici ca stat“ — D-l Dr. Obregia: „Contribuțiunii la geografia medicală a României“. Luni, 1 Martie 1904, ora 8 jum. s'era. — D-l G. Munteanu-Murgoci: „Geografia fizică a Dobrogei de Nord“. — D-l căpitan M. D. Ionescu: „Colonisarea Dobrogei“

(Va urma.)

Intr'o vară s'a despărțit de totă lumea asta, cu care se înprinetise așa de bine, s'a despărțit și de coconița Tuica; ea n'a uitat s'ei mai dea odată cu cărțile înainte de plecare și s'a dus să petreacă câte-va săptămâni într'un sat de la munte.

Culmile acoperite de brazi tineri, înalte de să s'arutau cu albastrul cerului, văile pline de cântec și de flori, isvórele murmurătoare de basme, dizele limpezi, nopțile pline de vraje și apoi ceriul acela senin ca o poesie, în sfârșit întréga măreție a naturii îi făcea bine ca mângâierea unei mâni calde de mamă. Se lăsa înbătut de tot farmecul răspândit în juru-i, ca un copil ce se lasă adormit de-o poveste frumoasă.

Aici a făcut cunoștință cu popa din sat, cu d-na preotésă si... în sfârșit cu totă familia. După câteva zile ajunsese prietin al casii și se lăsa după-amezi întregi în povești cu părintele. Vorbiau... despre ce nu vorbeau? Părintele era om desghetat

și ajunsese să povestescă până și despre fetița lui, despre drăgălășeniile ei de când era mică, despre dragostea ce o avea acum de literatură, de poesie.

Fata părintelui avea ochii albaștri și n'avea încă șeseprețede ani.

La masă ședea întotdeauna lângă poet, îl servia cu drag și într'o di a ris cu mare poftă când verișórá-sa, o fetiță cam de aceeași vîrstă, care stetea în fața lor, voi să tórne poetului vin și aplecându-se, își vërsă paharul de dinainte.

— „Așa-ți trebuie... nu vești ce de parte ești?“ îi duse ea veselă și umplu paharul vecinului, privindu-l cu drag.

După masă fetele își luau câte o carte și plecau în pădure, d-na preotésă se lăsa puțin s'atipiască în chioșcul din grădină, er părintele dinpreună cu poetul steteau de taifas.

...„Așa zău, — adause părintele, într'un târziu, clătînând din cap a vreme rea — popii noștrii..., dér scii... nu-i fru-

mos se vorbim de alții..., și apoi dascălii... hm! Er poporul... ehe, poporul!! El e ca un copil, care de-abia începe să umble... și decă nu-i dă nimenea mâna..., mai bine stă pe loc, de témă să nu cadă.

— Dér D-vóstră... adause poetul — D-vóstră cari sunteți chemați să-l ajutați... — Noi?... Apoi nu vești d-ta că ce face popa, strică dascădul și ce face dascădul nu-i place popii, că dăce că cum vine dascădul să se arate mai învêțat decăt el? Și apoi... dușmănie.

Popa dăce din ușa altarului: Pace tuturor!

Și dascădul: Amin! — și când colo s'ar mânca decă ar puté, pe când poporul stă cu brațele întinse după ajutor și așteaptă... — — — — —

Toca de vecernie. Părintele plecă la biserică, er poetul o luă gânditor înspre pădure.

(Va urma.)

d-l G. A. Orăscu: „Apele de isvóre din talvegul muntos al Isalomiței în vederea viitoare alimentării a capitalei“.

După terminarea conferințelor va fi ședință intimă a membrilor societății pentru votarea bugetelor pe anul 1904, aprobarea socotelilor pe anul 1903, reînnoirea comitetului și votarea de membrii noi.

Colonisări în Bănat. D. M. K. E. (Délmagyarországi közmüvelődési egyesület) a ținut Duminecă adunare la Seghedin. S'a constatat, că reuniunea are deja avere de 60,000 coróne. Dintre obiectele, ce s'au desbătut, amintim propunerea presidentului Eugen Rónay, ca 20,000 jughère din apropierea orașului Panciova să fie apărute contra esundărilor și apoi să se înființeze pe acel teritoriu *colonii* (comune) *maghiare* și la această reuniunea să ceară sprijinul și ajutorul statului. Propunerea s'a primit. Va să dică D. M. K. E. a început cu mare aparat acțiunea maghiarisătoare. Ne temem însă, că va urma mai târziu trista decepțiune, și atunci și frigidurile șoviniste se vor calma. La ori-ce cas Români vor să se-și apere interesele față de nouele atacuri, ce li-se pregătesc. („Drap.“)

Inarmările Turciei. Ziarul „Lokal-anzeiger“ primesce o telegramă din Constantinopol, în care se spune, că Pórta continuă înarmările. În afară de importante comande de arme, făcute acum în urmă, Turcia a comandat la fabrica de pulbere fără fum Rothweil din Colonia, 70.000 kilograme de pulbere. Pe de altă parte inginerii acestei fabrici au sosit la Constantinopol, unde se ocupă cu reinstalarea fabricii de pulbere a Turciei, situată la Makrikoi.

De la universitatea din Clușiu. Ministrul de culte a luat la cunoștință habilitarea profesorului de drept din Eperjes Dr. Nagy Ol. și a profesorului de drept din Oradea Dr. Agoston P. ca docenți privați la universitatea din Clușiu și i-a confirmat în această calitate.

Un foileton tendențios. Un óre-care Szabó Ferencz publică în „M. P.“ din Clușiu un foileton sârbesc sub titlul „Sz. Prokop napján“ (în ziua lui Sf. Procopie), în care e vorba de un preot român cu numele „Tyimuj“, de un negustor armean (Gerguț) și despre nisce lucrători români. Tendențiosul autor îl prezintă pe preot ca pe un „Falstaff“, care în postul mare se satură des de dimineță cu slănină și rachiu, ér pe Români ca pe nisce hoți. Etă ce dică Szabó despre Români:

„Valachii, cari locuiau cu sutele pe la cãpétul orașului, veniau cu cetele în piață, cu sapa, hãrletul și cósã, așteptând să fie angajați la lucru. Din asta trăiesc, la alta nu se pricep — afară de hoți. Din diferite motive însă, — ei fură numai noptea“.

Armeanul cuvânteză (după Sz.) astfel cătră Români, cari întră în prãvălia lui, să bea un pãhar de rachiu:

„Numai să nu-mi furați ceva, că vè rup cósțele. Puneți-vè în șir, unul lângă altul, ca să vè pot vedè... De ce nu furați odată registrul cel mare al contribuției, ca să ajutați lumea?...“

Nici preoți, ca „Tyimuj“, nici lucrători români, cărorã un negustor armean să îndrãsnescã a-le cuvânta cum pretinde Szabó, nu există. Așa se pôte vorbi numai cu Țigani corturari și în produsele literare ale lui „M. P.“...

Mașina de scris „Adler“. În galantariul librăriei d-lui H. Zeidner, este espusã mașina de scris „Adler“, cu scrisóre perfect vizibilă și 90 diferite typuri. Se atrage atențiunea celor, pe cari îi interesază, asupra acestei mașine nouè de scris, fiindcă va fi espusã numai până Sãmbătã sèra. A se vedè inseratul din numèrul de astãdi al fõiei nòstre.

Jubileul de 400 de ani a lui Ștefan cel Mare.

D-l Sp. Haret, ministrul român al instrucțiunii, a semnat următóreã decisiune în privința serbãrei jubileului de 400 ani al lui Ștefan cel Mare:

„La 2 Iulie se împlinesc 400 de ani de la mórtea lui Ștefan cel Mare. În ziua acósta memoria marelui Domn va fi serbãtoritã de tóte șóilele din țèra, cu tótã pompa cuvenitã.“

În fiecare oraș la óra 9 dim., se va oficia o panachidã, în care se va face pomeniirea lui Ștefan Vodã, a cãpitanilor și a ostașilor lui, cãduți în lupte pentru apãrarea și întregirea pãmèntului românesc.

Dupã terminarea panachidei, se vor ținè cuvèntãri de cãtrã profesori, școlari și alte persóne, ér corurile vor executa bucãți patriotice.

Pentru anul acesta prin escepciune împãrtirea premiilor în oraș se va face în ziua de 2 Iulie la órele 2 dupã amiazã, ér anul școlar 1904—1905 va începe în ziua de 3 Septemvrie“.

Pentru-ca serbarea să fie îmbrãțișatã și de armatã, d-l ministru al instrucțiunii a intervenit pe lângã ministrul de rèsboiú ca să dea ordine trupelor din țèra întregã cu acea ocasiune în vederea aniversãrei a 400 de ani de la mórtea vítèzului domn al Moldovei.

»Albina«

instituit de credit și economii în Sibiu.

Raportul consiliului de administrațiune cătrã adunarea generalã ordinarã din 26 Martie 1904.

Onoratã adunare generalã!

Stagnarea economicã, carea de ani de zile durèzã în patria nòstrã, nu numai nu s'a curmat în anul espirat, ci în urma încurcãturilor politice s'a mai potențat, causând firesce o paușã și în desvoltarea atacerilor institutului nostru.

În continuu ne-am luptat cu abundențã de numèrar și tot astfel s'au luptat și bãnccile, cari se folosesc de escomptul nostru, din care motiv escomptul nostru de la k. 7.900,000 s'a redus la 7.080,000 coróne.

Din ceilalți ramí de operațiuni am progresat:

La depuneri spre fructificare cu cor. 764,000 deși etalonul intereselor l'am redus.

La împrumuturi hipotecare cu 41.000 coróne.

De reescompt s'a folosit numai în mèsurã micã filiala nòstrã. Astfel acósta poziție care la pasvele bilanțului pro 1902 figura cu cor. 1.933,489, în bilanțul actual este numai de cor. 359,153.

Tot asemenea în bilanțul pro 1902 aveam creditorí de cor. 742 000. Din bilanțul present lipsesce acest titlu.

Conform situațiunii financiare am curmat emiterea scrisurilor fonciare cu 5% și în locul lor am introdus de cele cu 4½% și paralel cu acósta firesce și interesele împrumuturilor hipotecare le-am redus de la 6% la 5½%, precum am redus și interesele celorlalți ramí de operațiune cu 1—1½%.

Tóte aceste reduceri justificã pe deplin scãderea venitului net cu cor. 10 000 deși venitul brut a fost mai mare cu cor. 19.000 decât în anul precedent.

Ne luãm voie a Vè aduce la cunoștință, cã scrisurile nòstre fonciare, cari prin circularul înaltului ministru de comerțiú nr. 6604 din 30 Decemvre 1901 erau deja admise drept cautiune la tóte întreprinderile statului prin decisiunea nr. 2159 din 28 August 1903 a bãnccii austro-ungare au fost declarate lombardabile la amintita bãnccã și la tóte filialele ei. Decí direcțiunea dând ascultare și cererei repetite a conferenței directorilor bãnccilor române, la 31 Decemvre a. tr. a decis escomptarea împrumuturilor hipotecare ale bãnccilor române, în scopul, ca de-oparte ele să-și póta mobilisa capitalul legat, prefacându-l în efecte lombardabile la banca austro-ungarã, ér de altã parte ca institutul nostru și pe basa acelorã se emitã scrisuri fonciare, cari sunt fórte cãutate, și prin circularul sèu nr. 3398 din 1 Februarie a. c. a și pus în lucrare acest ram nou de operațiuni.

În necs cu acósta însă s'a îngrijit și de aceea, ca fondul de garanție al scrisurilor fonciare, care astãdi este minimalul prescrie de lege de cor. 400.000 să se aumenteze cu cor. 100.000 din fondul special de rezervã, care are și acósta mențiune, — și d-vóstrã veți avea ocasiune astãdi la punctul 5 al obiectelor puse la ordinea zilei, a delibera în acósta cestiune.

La efectele institutului am avut profit de curs cor. 21.079,58, care conform destinațiunii sale a intrat în fondul special

de rezervã ér din acesta în cursul anului am amortisat: din valórea realitãților institutului din Sibiu și Brașov cor. 26,260, dubioșe cor. 24.937, 42 total cor. 51.197,42 și el totuși a crescut cu cor. 44,000 față cu anul trecut.

Din direcțiune ies dupã ordinea vechimei domniú Ioan Papiu și George Dima.

La rëndul sèu veți binevoi deci a alege doi membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani.

În sensul §-lui 36 din statute membrii ieșiți se pot realege.

(Va urma).

De la curtea cu jurați.

Procesul contra ucigașilor lui Tomoșoiu.

Brașov, 11 Martie n.

Sala tribunalului s'a dovedit prea strîmtã de astã-datã pentru numèrosul public, ce dorea să asiste la senzaționalul și fiorosul proces de asasinare. Mulți au trebuit să se întórcã îndèrèt de la ușa salei, gãsindu-o acósta închisã, ér intrarea nefiind permisã de cât cu bilete. Directorul cancelariei, dupã ce i-am declinat calitatea mea de jurnalist, m'a invitat cu multã politețã în cabinetul sèu, și mi-a liberat un bilet. — De o sèptemãnã sunt asaltat pentru bilete. Sala e micã și nu se putea să dau bilete tuturor, cari ar fi dorit să asiste la proces.

Ședința de eri dupã amèdi s'a deschis la órele 3 și a durat cu o paușã de ¼ de órã până la 8½.

În acest timp a fost ascultat Iohann Stolz din Codlea, al doilea acusat, care împreunã cu Göbbel cu luni înainte plãnuiau, cum și în ce chip ar putè să curme frul vieții lui Tomoșoiu, despre care sciau că are bani mulți.

— Bine, întrebã președintele, nu puteați să-i luați banii fără să-l omoriți?

— Ne temeam, rèsponde Stolz, că bãncciala va cãdè asupra nòstrã.

— Veți, dică președintele, Göbbel susține că d-ta ai fost acela, care l'ai îndemnat mereu, să sèvrșitú omorul.

— Asta nu-i adevèrat. Amèndoi, de comun acord, am făcut planul. Întãiu am vrut să-l otrãvim cu mãtrãgunã și amèndoi am sãpat în pãdure rãdècina de mãtrãgunã, pe care Göbbel a fert'o și i-a dat'o lui Tomoșoiu, să o bea cu ceaiú. Mãtrãgunã i-a produs lui Tomoșoiu ametele, dér nu l'a putut omori. Atunci ne am hotãrit să-i aruncãm funia în gât. Göbbel a propus să-l legãm de cõda calului, ca să-l tãrascã dupã sine, cã așa va muri mai repede.

Stolz e nãscut la 1868, e om însurat și are car și cai, cu care aducea lemne din pãdure.

— Göbbel susține, — dică președintele, — că d-ta i-ai vèndut lui Tomoșoiu gunoiu și fiind-cã acesta nu ț-i-a achitat cele 3 coróne, pretul gunoiului, sèu paie în valóre de 3 coróne, erai mãnios pe el și din rèsbunare ai stãruit să-l omoriți pe Tomoșoiu.

— Eu nu i-am cerut nici-odatã banii și nu puteam să stãruiesc eu pentru fãptuirea crimei, deórece eu nici-odatã nu m'am dus la Göbbel, decât fiind chemat.

Stolz descrie faptul în conformitate cu depunerile lui Göbbel. În sèra de 4 Decemvrie, Göbbel a aruncat ghilțul în gâtul lui Tomoșoiu, care stetea în odaia sa.

Apoi au prins amèndoi de funie și l'au tirit prin bucãtãrie în curte. Stolz i-a aplicat cu cãlcãiul cismeie câte-va lovituri în cap, ér Göbbel l'a lovit cu un ciomag de trei ori în cap și odatã peste mãnã. Apoi au spart lada și i-au luat banii. Au gãsit cu totul vr'o 30 fl. și vr'o 20 lei bani romãnesci. Au împãrtit între sine apoi nisce haine. Cadavrul l'au tirit apoi lângã surã, l'au înfășurat în paie și i-au virit capul într'un sac și a doua di dimineța l'au pus pe car și l'au îngropat în hotarul Codlei așa cum era, cu funia în gât.

Stolz scie bine ungueresce și și-a fãcut depozitiile în acósta limbã.

Dupã Stolz s'a luat interogatorul nevetei lui Göbbel, mamã a 4 copii, în etate de la 2—13 ani. Ea este acusatã ca gazdã de hoți. Rèsponsurile ei sunt contradicțóre.

Dintre martori a fost ascultat întâiú Victor Helmholt giuvaergiu, care a cumpèrat de la Göbbel și nevasta lui un brú de argint cu prețul de 20 fl. Brúul era al lui Tomoșoiu.

Un alt martor a fost Jakab Márton, visitiul lui Stolz, care spune, că Göbbel a vrut să-l îndemne vara trecutã, să omorã pe Tomoșoiu.

Au mai fost ascultați încã vr'o trei martori, lucrători, asupra împrejurãrii, decât sciu, că Stolz a fost chemat vr'odatã la Göbbel și decât Stolz avea obiceiú a bé rachiu?

Dupã aceștia apoi este chemat ca martor d-l Ilie Savu, comerciant, care a descoperit omorul.

D-l Savu spune următórele:

Tomoșoiu este vèr cu nevasta mea și tótã corespondența, ce-i sosia, venia pe numele meu. Pe la sfirșitul lui Noemvrie, Tomoșoiu a venit pe la mine și se jeluia, că simte dureri în pãntece. Eu i-am dat sfatul să mèrgã la un medic. De atunci nu l'am mai vèdut. În ziua de 19 Decemvrie i-au sosit douè bilete de felicitare de Sf. Nicolae și tot în ziua aceea Tomoșoiu trebuia să mèrgã la Sãcele, să asiste la un parastas pentru mama sa. Fiind-cã nu s'a dus, eu am întrebãt încóce și încolo, și am început să bãnuesc, mai ales, că cineva din Stupiní m'i-a spus, că Göbbel are cisme noue, umblã îmbrãcat bine și a vèndut chiar nisce porci. M'am dus la d-l comisar Reinisch, care m'i-a pus la dispoziție doi poliști cu cari m'am dus la Stupiní. Aici Göbbel m'i-a spus, că Tomoșoiu a plecat înainte cu 3 sèptemãni în Romãnia și m'i-a arãtat un contract neiscãlit, în care se dicë, că Tomoșoiu îi dã în arèndã moșia pe timp de 3 ani. Altcèva nu m'i-a putut spune. Venind acasã, am scris pe la rude în Romãnia și m'am informat în Cernãtu, decât nu cumva și-a luat pașaport. Cercetãrile mele au rëmãs fãrã rezultat. Atunci m'am dus însoti de d-l comisar Reinisch la Stupiní, unde soția lui Göbbel, dupã un scurt interogator a mãrturisit crima bãrbatului sèu. Restul este cunoscut.

Întrebat asupra averii lui Tomoșoiu, d-l Savu spune, că din Romãnia s'a întors cu un capital de 42.000 lei. A avut și polițe și obligațiuni, cari acuma nu se aflã.

Medicii esperti Dr. Kecskeméti și Dr. Kiss își expun pãrerile asupra autopsiei și a causei morții. Amèndoi conclud, că mórtea a rezultat din strangulare, deși loviturile aplicate la cap, mai ales una, încã erau grave. În privința responsabilitãții inculpaților, amèndoi medicii sunt de acord, că sunt normalí și au lucrat în deplinã conșiență.

Dupã aceștia președintele fi mai întrebã pe inculpați, decât erau conșienți de urmãrile grave ale acestui omor. Amèndoi rèspond că da.

Dupã ce procurorul și apèrãtorii își formulèzã întrebãrile, ședința se suspendãzã până astãdi, la órele 8½.

În ședința de astãdi, 11 Martie, s'au desfășurat plèdoariile, cari s'au terminat pe la 12½, când s'au retras jurații în camera de chibzuire. Dupã ½ órã reapãrând jurații în salã, primul jurat anunțã verdictul, care este afirmativ pentru omor și tãlhãrie atãt pentru Göbbel cât și pentru Stolz. Tot afirmativ sè rèsponde și la întrebarea relativã la împrejurarea decât omorul și tãlhãria au sèvrșit'o împreunã. La întrebarea relativã la soția lui Göbbel s'a dat verdict negativ.

Tribunalul dupã consultare de o órã publicã sentința:

Martin Göbbel și Iohann Stolz au fost condamnați la temniță (fegyház) **pe vièți**, luându-se în considerare circumstanțele atenuante, că nu fuseserã pepepsiți mai nainte și că au fãcut mãrturisiri complete. Soția lui Göbbel a fost achitatã.

Procurorul a anunțat recurs în casație cu privire la pedepsele secundare (suspendare de oficiu și perd. drepturilor politice). Apèrãtorii de asemenea au anunțat recurs în casație.

Rep.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 11 Martie. **Asentãrile se vor începe la 21 Martie. Recrutiú vor fi înrolați la 9 Maiú, și tot atunci vor fi concediați rezerviști suplinitori.**

Londra, 10 Martie. „Daily Express“ comunicã, că **Japonesii au nãvãlit în Manciuria.**

„Daily Mail“ e informãt, că Japonesii au ocupat Sòuvancióng și au respins pe Ruși la pasul Takunging. În Yaicióng s'au întãrit cu șanțuri 35,000 Ruși și aici se așteptã o luptã mare.

Rușii continuã a înainta spre golful Possiet.

Din Ci-fu vine scirea, că trupe japonese au sosit la Põnghaucióng, ajungènd astfel la spatele pozițiunii Rușilor în Manciuria.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Martie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	117.55
Renta de corone ung. 4%	97.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	305.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.50
Renta de hârtie austr.	99.50
Renta de argint austr.	99.45
Renta de aur austr.	118.65
Rente de corone austr. 4%	99.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.45
Losuri din 1860.	150.60
Acții de-ale Băncii austro-ungar.	16.07
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	737.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	630.—
Napoleonori	19.08
Mărci imperiale germane.	117.52 1/2
London vista.	240.27 1/2
Paris vista.	95.50
Note italiene	94.90

Mașina de scris „ADLER“

fabricat de primul rang, cu scrisore perfect vizibilă și 30 tipuri.

Mașina de probă stă la dispoziția orîi cui se interesează.

Informații detaliate dă d-l O. Bömches, Brașov, Strada Aței nr. 7. 1-8.12-5

Anunț.

La Domnul **Ioan Russu Vidrasău**, posta și gara ultimă Nyarádtó, se află de vânzare **Meri altoi numai batuli** cu prețul dela 25—40 cr. bucata și **pruni de Bistriță** neoltzi, soiul foarte fin, cu prețul de 10 cr. bucata.

Pivnița Eszterházy

ca **LOCAL de DEJUN.**

Tot ce poți oferi un local de dejun se poate căpăta în **Pivnița Eszterházy** în calitate bună și ieftin.

Afară de acesta la orîce timp **mâncări calde** și ceea ce este lucrul principal **vinuri bune** de multe diferite specii, direct dela cep.

Pivnița este deschisă numai dela 7 1/2 ore dimîn. până la 9 ore sêra.

WILHELM KOPONY.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face orîi și când pe timp mai îndelungat sêu lunare.

ANUNCIURI (insertiuni și recl.) sunt a se adresa subscrisor administratiunii. În cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

„MUNTEANA“

societate de credit și păstrare pe acții în OFENBAIA.

hitelintézet- és takarékpénztár részvénytársaság OFENBÁNYÁN.

CONVOCARE.

Domniile acționari ai societății de credit și păstrare pe acții „MUNTEANA“, prin acesta se invită la **a XV-a adunare generală ordinară**, care se va ține Joi, în 31 Martie st. n. 1904 la 10 ore a. m. în Ofenbaia.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea.
2. Presentarea bilanțului anual, a raportului direcțiunii și a comitetului de revisiune pe 1903; decidera asupra lor.
3. Alegerea membrilor în direcțiune pe un nou period de 3 ani.
4. Fixarea marcelor de presentă pentru anul curent.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

P. T. acționari sunt poftiți a participa la adunarea generală în persoană sêu prin plenipotențiat, și a-și depune acțiunile, eventual dovedile de plenipotență la Cassa societății noastre, până la 12 ore din ziua premergătoare adunării.

Ofenbaia, în 7 Martie 1904.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A „MUNTEANA“ hitelintézet és takarékpénztár részvénytársaságnak részvényes tagjai ezennel meghivatnak

a XV-ik rendes közgyűlésre, mely 1904 év Márczius hó 31-én csütörtökön d. e. 10 órakor fog Offenbányán megtartatni.

Tárgyai:

1. A közgyűlés megnyitása és megalakulása.
2. Az 1903 évi zárszámadás, az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentéseinek betérjesztése; ezek feletti határozat.
3. A megjelenési díjak megállapítása a folyó évre.
4. Az igazgatóság tagjainak megválasztása egy új 2 évi időszakra.
5. Esetleges indítványok az alapszabályak keretén belül.

A P. T. részvényesek felhivatnak, személyesen vagy meghatalmazottaik által a rendes közgyűlésen résztvenni és részvényeiket illetve meghatalmazványukat intézetünk pénztáránál a közgyűlést megelőző nap 12 óráig letéteményezni.

Offenbányán, 1904 Márczius hó 7-én.

Az igazgatóság.

Contul bilanțului la 31 Decembrie 1903. — Mérleg számla 1903 Deczember hó 31-én.

ACTIVE: — VAGYON:	Korona	f	PASIVE: — TEHER:	Korona	f.
Cassa în numărar — Pénztári készlet	2369	93	Capital — Alaptőke	40000	—
Cambiî escomptate — Leszámitolt váltók	126070	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	20587	59
Imprumut pe obligații — Kötvény kölcsön	4091	40	Cambiî reescomptate — Visszleszámitolt váltók	69080	—
Mobiliar — Felszerelés	279	—	Diversi creditor — Különbéle hitelezők	7950	34
după amortisare de 10% — törlesztés után	27	—	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	1082	86
Realități — Ingatlanok	4710	70	Profitul anulului 1903 — Az 1903 évi nyereség	1489.29	—
Spese de proces anticipate — Előlegezett perköltségek	891	32	După abscrierea perderii — A veszteség leírása után	434.90	1054 39
Interese transitoare active — Átmeneti kamatok	1369	83			
	139755	18		139755	18

Contul profitului și perderilor. — Nyeremény és veszteség számla.

ESİTÉ: — KIADÁS:	Korona	f.	İNTRATE: — BEVÉTEL:	Korona	f.
Interese pentru depuneri spre fructificare — Betéti kamatok	673	35	Interese dela cambiile escomptate	1054	87
Salare — Tisztviselők fizetése	1933	—	Kamatok váltók után	254	47
Marce de presentă — Megjelenési díjak	42	—	Interese dela imprumuturi pe obligațiunii	2468	88
Porto — Postaköltség	109	06	Kötvény kölcsön után	—	—
Dare comunală — Községi adó	42	17	Competință — Iutalékok	262	—
Dare după interesele de depuneri — Betéti kamato adó	67	34	Venitul realităților — Az ingatlanok jövedelme	502	99
Chirie — Házbér	160	—	Diverse — Különbélek	—	—
Amortisare din mobiliar — Törlesztés a felszerelésből	27	—			
Perdere — Veszteség	434	90			
Profit curat — Tiszta nyereség	1054	39			
	4543	21		4543	21

Ofenbaia, în 31 Decembrie 1903.

Offenbánya, 1903 Deczember hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

- Ioan Is. Tordai m. p., N. Fodorean m. p., V. Bumbuț m. p., Simion Cătană m. p.,
președinte — elnök, director — igazgató.

- Panța Filimon m. p. Moise Czir m. p. Ioan Sîrb m. p.

S'au revădut și aflat în consonanță cu registrele principale și ausiliare. — Megvizsgáltatván a fő- és segédkönyvekkel, összhangzónak találtatott.

Ofenbaia, în 7 Martie 1904.

Offenbánya, 1904 Márczius hó 7-án.

Comitetul de revisiune: — A főülvizsgáló bizottság:

- Vasilie Gan m. p. Avram Cioran m. p. Laurențiu Ciorbea m. p.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la Eremias Nepoții.